

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15C/20/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312208254
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Donič
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8312208254.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným: 1) I. A., J. G. E., K.H. XX, 2) Z. F., J.. X.XX.XXXX, G. E., K. XXXX/XX, o zaplatenie 5 851,05 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Z a s t a v u j e konanie proti žalovanému v 1. rade.

II. Žalovaná v 2. rade je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3163,38 eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 26.11.2010 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobu v prevyšujúcej časti s príslušenstvom z a m i e t a.

IV. Žiadnemu zo strán sporu náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde domáhal zaplatenia sumy 5851,05 eur s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 4578,47 eur od 26.11.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.10.2008 postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpil pohľadávku voči žalovaným žalobcovi, lebo dňa 2.4.2004 uzavrel postupca so žalovanými ako dlžníkom Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky. Žalovaní neplnili v stanovených termínoch splátky, preto postupca odstúpil od zmluvy. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 5851,05 eur, pozostávajúcu z istiny 4578,47 eur, riadneho úroku 499,86 eur a úroku z omeškania 772,72 eur. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania po zosplatnení dňom 26.11.2010.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami, zmluvou o postúpení pohľadávok, výzvou k úhrade, oznámením o postúpení pohľadávok, zmluvou o splátkovom úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami, dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, pokusom o zmier, vyjadreniami žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX zo dňa 2.4.2004 právny predchodca žalobcu, spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., poskytol žalovaným úver vo výške 10.000,- Sk, teda 3319,39 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali uhradiť pravidelnými mesačnými splátkami splatnými k 20. dňu v mesiaci, s úrokovou sadzbou vo výške 9,30 % ročne. Súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky.

5. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.10.2008 postupca postúpil pohľadávku voči žalovaným žalobcovi.

6. Keďže žalovaný v 1. rade zomrel a žalobca vzal žalobu späť voči nemu späťvzatím dňa 10.10.2017, súd zastavil konanie proti žalovanému v 1. rade v súlade s § 144 a 145 CSP.

7. Podľa § 261 ods. 6 písm. c) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

11. Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté

do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

12. Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

13. Podľa ustanovenia § 504 Obchodného zákonníka dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

14. V tomto prípade je zrejmé, že predmetom konania je spotrebiteľský spor - poskytnutie peňažného úveru, kde súd z úradnej povinnosti musí použiť normy spotrebiteľského práva, ako aj ostatné právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a to bez ohľadu na to, či sa jedná napríklad o tzv. absolútny obchod a podobne. Normy spotrebiteľského práva sú špeciálnymi aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a iným normám. Súd má ex offo podľa slovenského a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa zabezpečiť jeho ochranu aj v rámci súdneho konania. Toto je aj v súlade s judikatúrou EÚ a aj súdov Slovenskej republiky (pozri napríklad uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013).

15. Súd zistil, že zmluva o pôžičke zo dňa 4.5.2007 neobsahuje všetky náležitosti vyžadované citovanými ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. zákona o spotrebiteľskom úvere, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je totiž uvedená mesačná splátka sumou 9,95 eur s počtom splátok 77. Z uvedeného nevyplýva výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky, t.j. aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok ďalších poplatkov, ani termíny ich splatnosti, nakoľko tie majú byť v zmysle uvedeného ustanovenia určené v splátkovom kalendári, avšak tento k zmluve nebol pripojený. Žalobca do zmluvy uviedol len celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jej jednotlivé zložky. Spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy ani v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom z akých položiek, v akej výške pozostáva navýšenie úveru.

16. Čo sa týka právneho názoru vyjadreného v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a H. G.. V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - Zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve

iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa. V danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi Smernicou a Zákomom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok. Súd preto musí skúmať, či môže Smernici priznať nepriamy účinok. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho Zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednáť o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad Zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem. Súd je preto názoru, že napriek predmetnému rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

17. Túto skutočnosť potvrdil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 6.4.2017, sp.zn. 4Co/170/2016 zo dňa 27.4.2017, sp. zn. 2Co 139/2017 zo dňa 24.1.2018, sp.zn. 3Co 157/2017 zo dňa 1.2.2018, sp. zn. 18Co/44/2017 zo dňa 14.2.2018, sp. zn. 9Co 154/2017 zo dňa 1.3.2018 a sp. zn. 11Co/29/2017 zo dňa 13.3.2018.

18. Ďalej v zmluve o splátkovom úvere absentuje ročná percentuálna miera nákladov aj celkové náklady spojené s úverom a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 4 ods. 2 j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, čím sa tiež považuje úver za bezúročný a bez poplatkov.

19. Vzhľadom na konkrétne chýbajúce údaje v úverovej zmluve, o tom z akých položiek pozostáva navýšenie úveru, ako aj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a tiež vzhľadom nato, že žalovaní úver čerpali, súd zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi konania považoval za platnú, avšak poskytnutý úver považoval podľa citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov.

20. Žalobca mal teda nárok na vrátenie iba rozdielu medzi poskytnutým úverom a úhradou. Z podania žalobcu zo dňa 5.6.2018 a prehľadu splácania súd zistil, že žalovaní dostali 3319,39 eur a uhradili žalobcovi sumu 156,01 eur. Žalobcovi preto patrí suma 3163,38 eur s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

21. Keďže žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, súd ju zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne, ktorý si uplatnil v žalobe v súlade s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády a to zo sumy 3163,68 eur za obdobie od 26.11.2010 (od účinnosti postúpenia pohľadávky) do zaplatenia dlžnej sumy ako v žalobnom petite.

22. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

23. Súd zistil, že strany sporu boli skoro rovnako úspešní aj neúspešní, preto im náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.